

ВІДМІННОСТІ СПОРТИВНИХ ТА ТОПОРГРАФІЧНИХ КАРТ

Виконали учні ХСШ №99

Зміст

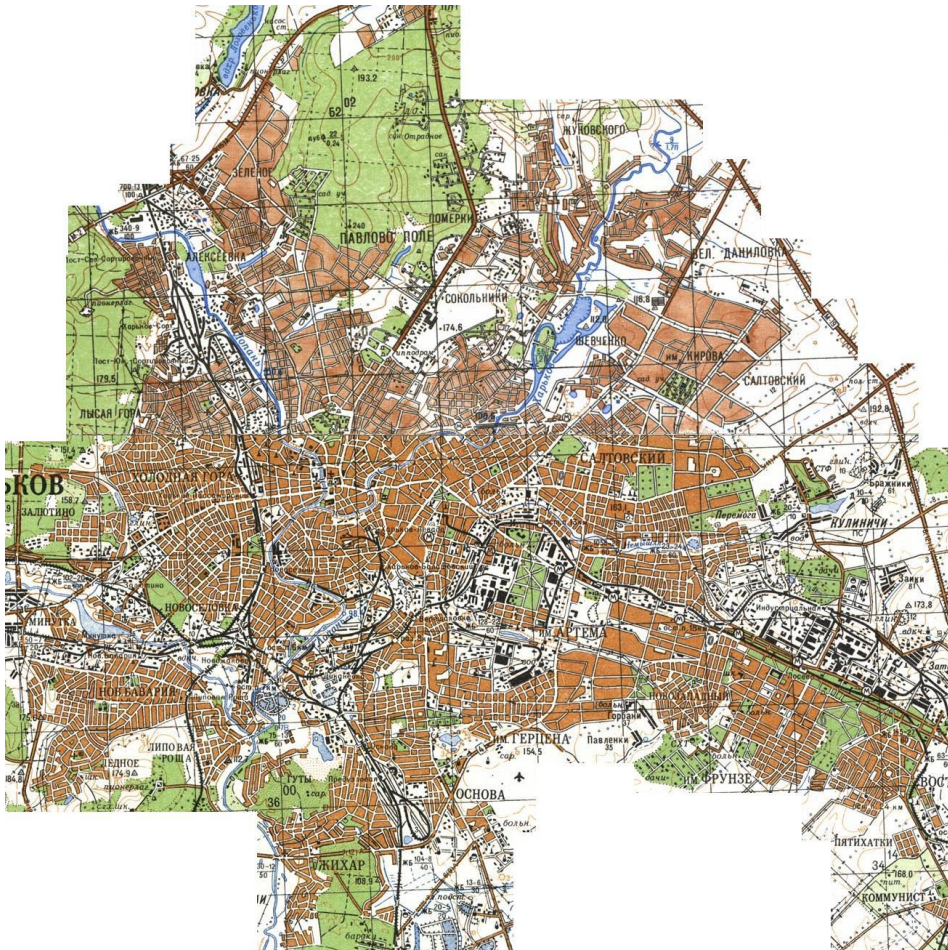
- Спортивна карта
- Топографічна карта
  - Масштаб
- Основні принципи побудови карт
  - Опис карт
- Кольори в спортивних картах
  - Рослинність
- Гідрографія та болота
  - Паркани
  - Висновок

Спортивна карта — великомасштабна спеціальна карта, призначена для спортивного орієнтування, виконана в специфічних умовних знаках, спеціальне зміст якої становить показ прохідності місцевості і інформативність зображення об'єктів.

Приклад
зовнішнього
вигляду
карти для
спортивного
орієнтуванн
я.

Топографічні карти — зменшене і загальнене зображення частини земної поверхні на площині в поперечно-циліндричній проекції. Топографічні карти призначені для вивчення місцевості, орієнтування на ній, виробництва вимірів при плануванні і проектуванні інженерних споруд, при вирішенні завдань господарського, оборонного та науково-дослідницького характеру.

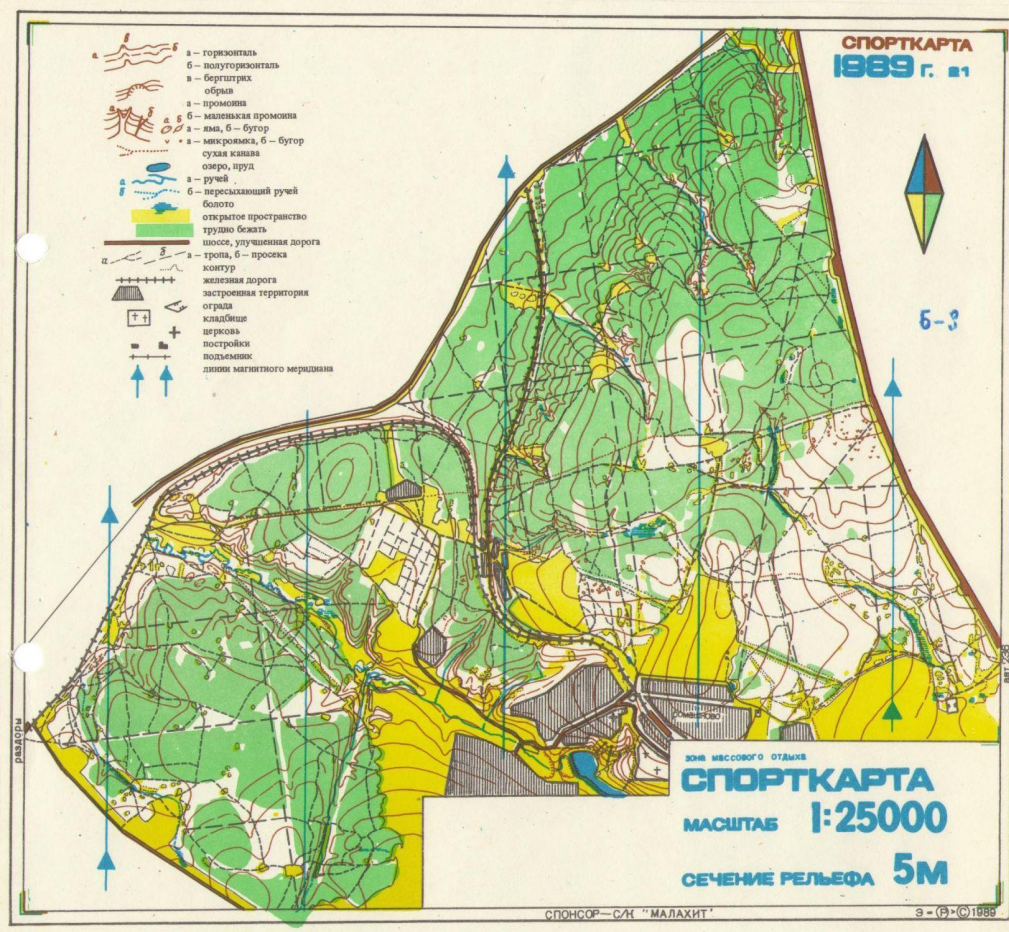

Приклад
топографічн
ої карти
Харківа

Масштаб

Як правило, основним масштабом спортивних карт вважається масштаб 1:15000 або 1:20000. В окремих змаганнях для учнів молодших класів допускається масштаб 1:10000.

Нижче приклади карт з масштабом 1:10000, 1:15000 та 1:25000

Основні принципи побудови карт

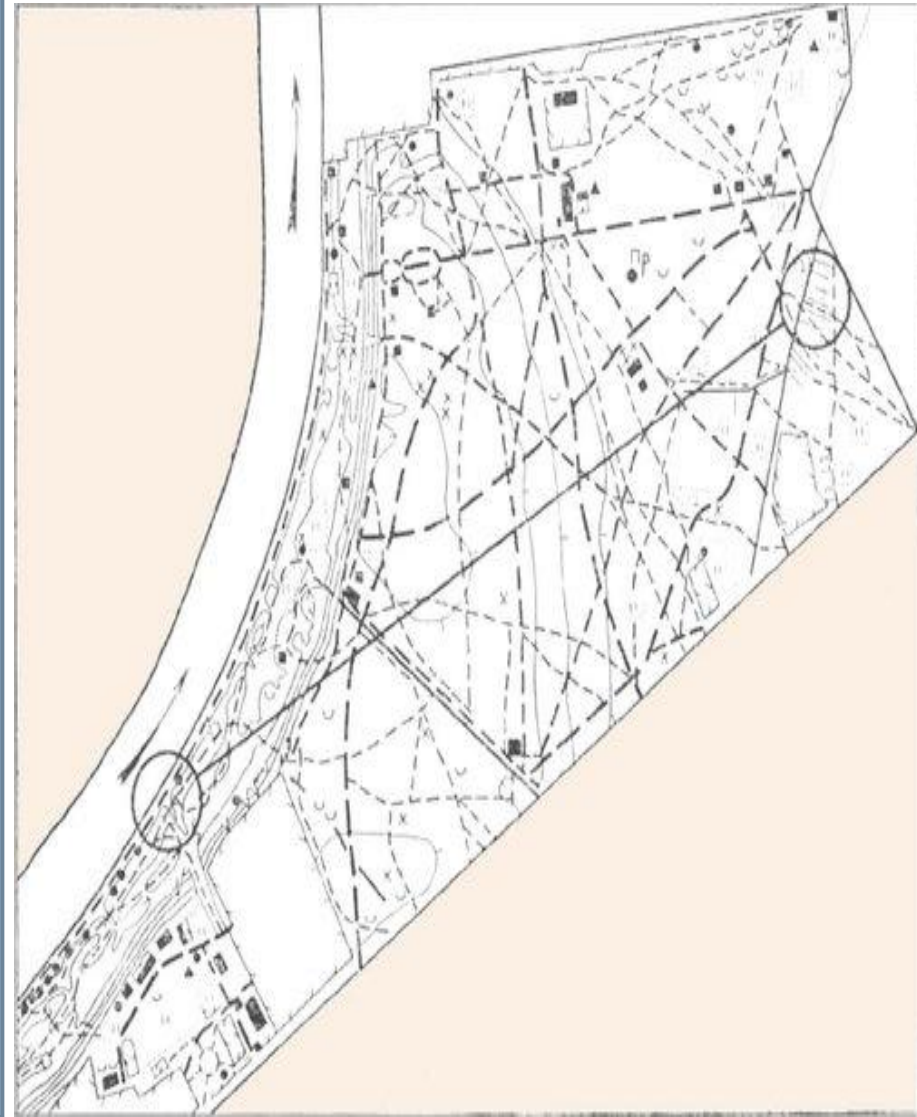
Основними принципами побудови карт являються:

- 1. Масштабність, т. е. строга співмірність картографічного зображення, що дозволяє з максимальною точністю, що допускається масштабом карти, визначати географічне і взаємне положення показаних на ній об'єктів - їх координати, територіальні розміри і розміщення;
- 2. Наочність і виразність картографічного зображення, що дозволяють швидко і однозначно сприймати смислове значення кожного його елемента. Це досягається застосуванням на картах чіткої, науково розробленої системи графічного, колірної і буквено-цифрового позначення зображуваних об'єктів;
- 3. Цілеспрямованість змісту і смислова місткість зображення, ґрунтовані на раціональному відборі, узагальненні і системному показі найбільш суттєвих рис і об'єктів території, що картографується.

Опис карт

Спортивні карти виготовляються двох видів: чорно-білі і кольорові. На відміну від топографічних карт спортивні не містять в собі великої кількості цифрового матеріалу. Як правило, рамка карти орієнтується по магнітному меридіану, а на полі карти даються лише масштаб і висота перерізу рельєфу. Крім того, в зарамочне оформлення карти може входити назва змагань або їх емблема, розграфка для відмітки проходження КП - "легенда".

Сторони горизонту спортивної карти легко визначаються по лініях магнітного меридіана. Ці лінії проведені по полю карти строго в напрямі південь - північ, через рівну відстань один від одного (500 м). Стрілки на кінці ліній магнітного меридіана показують на північну рамку

Кольори в спортивних картах

На чорно-білих картах (фотовідбитках) усі відкриті простори показані сірим кольором, а ліс - білим. Таке умовне розділення кольором закритих і відкритих просторів значно полегшує читання карти в русі.

Для передачі різних компонентів ландшафту на кольоровій карті існує шестикольорова шкала. Червону фарбу використовують для позначення дистанції, блакитну - для гідрографії і болота, коричневу - для рельєфу, жовту - для відкритих і напіввідкритих просторів, чорну - для штучних споруд, скель і каменів, зелену - для позначення прохідності рослинності. Причому густина (насиченість) зеленого тону несе в собі важливу інформацію про прохідність цієї ділянки. Блідий тон – означає що, ділянки легкопробігливі, більше насичений, - труднопробігливі, густий, - труднопрохідні.

Рослинність

Головна відмінність від топографічної карти - це зображення лісу. Білий колір на спортивній карті - це чистий ліс, без чагарників і густих заростей, а на топографічній - відкрита місцевість.

Також, в позначенні лісу на топографічних картах їх ділять тільки на хвойні, листяні і змішані. На картах для спортивного орієнтування ліс на групи по прохідності. Відображення рослинності важливо для орієнтування, так як впливає на пробігливість, видимість і читаність

Растительность

- - открытое, окультуренное пространство
- - " " " " с отдельными деревьями
- - неудобное для бега открытое пространство
- - " " " " с отдельными деревьями
- - легкопробегаемый лес
- - медленнопробегаемый лес
- - медленнопробегаемый подлесок с хорошим обзором
- - труднопробегаемый лес
- - труднопробегаемый подлесок с хорошим обзором
- - непроходимая растительность
- - растительность легкопробегаемая в определённом направлении
- - сад
- - виноградник
- - чёткая граница возделываемой земли
- - пашня
- - чёткий контур растительности
- - нечёткий контур растительности
- - особый объект растительности 1
- - особый объект растительности 2
- - особый объект растительности 3

Гідрографія та болота

Головною відмінністю зображення болота на топографічних і спортивних картах є те, що на других прохідність і безпеку болота визначається по контурній лінії. Якщо берега болота окреслені чорною лінією - це болото непрохідне, а також небезпечно для бігунів. На топографічних картах відсутня ця берегова лінія, але присутній позначення прохідності болот в іншому вигляді.

- - море, озеро, пруд
- - прудик
- - лужа
- - непереодолима река
- - переодолима река
- - ручей, канава
- - пересыхающий ручей
- - узкое болото
- - непроходимое болото
- - болото
- - заболоченность
- - колодец
- - родник
- - особый объект гидрографии

Паркани

Як і в попередніх випадках, на картах для спортивного орієнтування позначення огорожень набагато точніше, ніж на топографічних картах. На спортивних картах обов'язково відмінність між позначенням звичайного, зруйнованого і високої огорожі, для легкості пробігання бігуна. У топографічних картах відсутній розподіл огорож по їх висоті або станом.

Заборы и постройки

- - преодолимый каменный забор
- - полуразрушенный каменный забор
- - непреодолимый каменный забор
- - преодолимая ограда
- - полуразрушенная ограда
- - непреодолимая ограда
- - проход в заборе
- , - постройка
- , - населённый пункт
- - запрещённый для бега район
- - территория с покрытием
- , - развалины
- - огневой рубеж, стрельбище
- - могила, обелиск, памятник
- - преодолимый трубопровод
- - непреодолимый трубопровод
- - высокая башня
- - маленькая башня
- - каменная пирамида, столб
- - кормушка
- - особый искусственный объект 1
- - особый искусственный объект 2

Висновок

Висновок - і топографічна карта і карта для спортивного орієнтування - це зображення земної поверхні, побудоване на площині за певними математичними правилами.

Але в той же час обидві карти мають певні відмінності. Карту для спортивного орієнтування можна назвати спеціальною топографічною картою, оскільки вона має вузке призначення.

Основний зміст спортивних карт визначається конкретною темою змагань, що відображається. На них з більшою детальністю відображаються окремі елементи місцевості або наносяться спеціальні дані, що дозволяють спортсменові з більшою швидкістю долати дистанцію.

Можна сказати, що карти для спортивного орієнтування призначаються для вирішення конкретних завдань і для певного круга споживачів. Їх зміст має вузку спрямованість.

**ДЯКУЄМО ЗА
ПЕРЕГЛЯД!**

